Mapes de Patrimoni Cultural

Diputació Barcelona

Can Travé

Cubelles

Ubicació

Comarca:	Garraf
Lloc/Adreça:	c. Sant Antoni, 16-24
Alçada:	17

Coordenades:

Latitud:	41.20879
Longitud:	1.67491
UTM Est (X):	388909
UTM Nord (Y):	4562782

Classificació

Número de fitxa	08074 - 2
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Conjunt arquitectònic
Estil / època:	Contemporani Noucentisme
Segle	XIX-XX
Any	1880
Autoria de l'element:	Bonaventura Pollés Vivó
Estat de conservació	Bo
Protecció	Legal
Observacions protecció:	BCIL (excepte jardins) Núm. Registre / Catàleg: 9668-I
Número inventari	IP Arquit. 4452
Generalitat i altres inventaris	
Accés	Fàcil
Ús actual:	Sense ús
Titularitat	Pública
Titular:	Ajuntament de Cubelles
Autoria de la fitxa	Xavier Esteve i Gràcia
Data de registre de la fitxa:	dv., 08/02/2019 - 01:00

Descripció

Can Travé s'emplaça a l'est del nucli històric, en una gran parcel·la entre el carrer Sant Antoni i l'avinguda de Catalunya, amb afrontació també passatge Ramon Vinader. Es tracta d'un conjunt d'edificis entre mitgeres de planta i pis alineats en la seva major part al carrer Sant Antoni, on hi trobem la façana principal. La façana posterior d'aquestes edificacions, orientada a migdia, s'obre a un gran jardí privat que s'estén fins a l'avinguda de Catalunya. El conjunt de Can Travé estava format originalment per una construcció principal destinada a habitatge i gabinet d'història natural, un pavelló annex bastit per a la biblioteca i un gran jardí. A l'extrem oest del conjunt s'hi ubica una altra edificació destinada originalment a habitatge, construïda amb posterioritat i amb sortida al passatge Ramon Vinader.
Estilísticament, l'edifici ha rebut la influència del llenguatge clàssic. La llarga façana del carrer Sant Antoni, de gairebé 150 metres de longitud, està presidida pel cos central, emmarcat entre dues torratxes. Aquest edifici està constituït per tres cossos amb una marcada simetria. Al cos central hi trobem dos portals en arc de mig punt amb sengles finestres a banda i banda. Sobre els portals, a la planta pis hi trobem dos balcons amb barana de balustrada a la que hi desemboquen les obertures d'aquest espai. Aquestes portes estan rematades per timpans i a banda i banda de les portes hi trobem tres fornícules on s'hi emplacen bustos d'inspiració clàssica. A la coberta d'aquest cos hi trobem una terrassa amb barana de balustrada sobre la façana principal. Els dos cossos laterals són iguals entre ells, mantenint la simetria del conjunt, amb una finestra rectangular a la planta baixa i un balcó sense volada de morfologia composta que combina una obertura central més alta en mig punt amb dues rectangulars, amb una barana de balustrada. Rematen aquests cossos unes torratxes de planta rectangular amb obertures a les quatre façanes. La coberta de les torres és de teula àrab a quatre vents amb els careners de teula majòlica i estan rematades per una bola del mateix material. Tota la fusteria de les obertures és de llibret pintada de color verd.
A banda i banda d'aquest edifici principal els altres cossos repeteixen aquests esquemes, trobant en la decoració exterior timpans, columnes dòriques, fornícules, balustres, gerros, medallons, etc.

La biblioteca està formada per una galeria de 45,30 metres de llargada per 3,40 metres d'amplada, amb vint-i-cinc balcons d'arc de mig punt que donen al jardí , i per dues petites sales als extrems.
El conjunt de la biblioteca estava formada per tres sales, la d'Apol·lo, la galeria de les Muses, i la de Psique i Cupido. La galeria de les Muses té nou departaments destinats al mateix nombre de muses. El gabinet de ciències naturals està format per diverses sales destinades a volums que versaven sobre temes relacionats amb la col·lecció. La decoració d'aquesta biblioteca de mitologia clàssica, es basa exclusivament en temes mitològics. Cal destacar també l'interior, que conserva mobiliari i elements ornamentals d'estils diversos, principalment del segle XIX.
El jardí de factura clàssico-romàntic i rodejat d'una tanca de paredat de pedra, obra de fàbrica i reixes de ferro. S'hi accedeix per dues portalades de ferro a l'avinguda de Catalunya i al passatge Ramon Vinader. El jardí es distribueix a partir d'una sèrie de corredors principals, pavimentats, amb una sèrie de rampes i escales que en salven els desnivells. Conté a més de magnífiques escultures d'inspiració clàssica, algunes espècies botàniques exòtiques. Hi destaca un conjunt escultòric de tipus nimfeu, dedicat a Neptú. Hi ha algun espai d'aigua com fonts i estanys així com un petit cementiri per les mascotes de la família Travé.

Història

A finals del segle XVII la família Escardó, avantpassats materns de les futures generacions Travé, era propietària d'un extens patrimoni que comptava amb quatre cases contigües del carrer de Sant Antoni comunicades entre sí i nombrosos terrens agrícoles. A partir del segle XVIII, es van realitzar successives reformes i ampliacions. A la segona meitat del segle XIX l'hereva de la finca, Rosa Escardó, es casà amb Magí Travé i Ballart. La parella s'instal·là a Barcelona on tingueren dos fills: Frederic i Enric. Vers el 1880

decidiren convertir la finca en una torre d'estiueig aprofitant les cases antigues. La construcció de l'estació del ferrocarril de Cubelles (1883) i la de la carretera de Barcelona a Santa Creu de Calafell, convidava a anar a la casa amb major comoditat. La reforma es va fer de la mà l'arquitecte vilanoví Bonaventura Pollés Vivó i es va transformar radicalment la casa. Es va complementar la finca amb una torre rodona -per la banda de mar-, una altra d'allargada, terrasses, jardins vuitcentistes i accessos a la nova carretera mitjançant amples camins i escales que ajudaven a salvar el desnivell del terreny. La finca va quedar tancada per una tanca de ferro amb dues portes que donaven a la carretera i que convertien aquesta façana en la principal de la casa.
Però les reformes no van poder ser completes perquè entre les propietats dels Travé hi havia la casa de Francesca Solé i Piqué, que no va accedir a vendre-la fins l'any 1936. Entremig, dues reformes de menor envergadura van tenir a principis del segle XX. La primera, cap al 1911, quan es va condicionar perquè els dos fills dels progenitors de la nissaga, en Federico i Eric Travé Escardó, poguessin compartir la casa d'estiueig. La segona, el 1920, quan es van construir dos nous edificis per a magatzems i es van ampliar els galliners i els espais per als animals.
Després de la mort del seu germà Enric, en Federico Travé Escardó va reobrir les negociacions amb Francesca Solé, per tal de poder unificar tota la façana de la casa pel carrer de Sant Antoni. La compra es aparaular per 3.000 pessetes a principis del mes de juliol de 1936, però l'esclat de la Guerra Civil espanyola va posposar la signatura del contracte fins l'any 1939.
En Federico Travé Escardó era un conegut senador conservador de l'època, va haver de fugir amb l'ajuda de l'alcalde del moment, Ramon Estalella, masover de la finca en aquella època. La casa va ser assaltada el 28 de juliol de 1936. En acabar la Guerra Civil, els Travé van poder recuperar la casa que havia estat en mans del comitè de defensa local i havia estat seu de l'escola municipal.
El conflicte bèl·lic va afectar greument la casa. Però en Frederic, com a hereu, ja tenia el cap ple d'idees per reformar la casa i les obres gairebé ja no van abandonar el dia a dia de la finca fins a la seva mort (1982).
Un cop concretada la compra de la casa de la Sra. Solé, en Frederic, que tenia llavors 20 anys, va dirigir personalment les obres de remodelació de la casa i dels seus jardins, d'estil neoclàssic italià, i fins i tot va fer l'encarregat de dibuixar els plànols i aportar les solucions més harmòniques amb el conjunt arquitectòniques. Per tal d'unificar la façana, va haver-se de reformar aquesta completament fins deixar-la en l'estat actual. Va anar transformant la casa, els jardins, va construir la Biblioteca de Mitologia Clàssica, el Gabinet d'Història Natural i l'hemicicle on es van portar a terme innumerables debats -sobretot sobre ornitologia-, la façana, les biblioteques...
Per poder anar mantenint la propietat, a finals dels anys 90 del segle XX la família va veure's obligada a vendre la Biblioteca de Mitologia Grecollatina, que reposa actualment a la Biblioteca Nacional de Catalunya i el Gabinet d'Història Natural.
Després del traspàs de Maria Antònia Maristany, vídua d'en Frederic Travé Alfonso des de 1982, l'Ajuntament de Cubelles i els seus propietaris el 2014 acordaren el traspàs de la propietat i el seu important fons artístic per un import proper als 1,5 milions d'euros.

Bibliografia

Catàleg i Pla Especial de Protecció del Patrimoni Històric, Arquitectònic i Ambiental de Cubelles. Núm. expedient: 2001/003107/B. Aprovació inicial 25/01/2001, aprovació provisional 18/09/2002, data publicació: 02/02/2004.
COMAS, M. (1988) "Una llarga paret", p. 7-9.
PINÓS, N. (1998) "Apunts sobre l'arquitectura del terme municipal de Cubelles", Quaderns científics i tècnics de restauració monumental, Barcelona: Diputació de Barcelona. pàg. 69-87.

